

LESPLAN: die te maken hebben met 'democratische betrokkenheid'.

DOELGROEP: klas 3 (A2+-niveau).

OPDRACHT: diverse opties voor vier verschillende talen (Engels, Frans, Duits, Spaans).

LEERDOELEN: conceptkerndoel **burgerschap B5** uit onderstaande tabel: *Democratische betrokkenheid*.

Overzicht domeinen en kerndoelen burgerschap

Domein	Kerndoel po	Kerndoel onderbouw vo
A. Schoolcultuur	1. Schoolcultuur	1. Schoolcultuur
B. Samenleving en democratie	2. Diversiteit	2. Diversiteit
	3. Democratische waarden	3. Democratische waarden
	4. Maatschappelijke betrokkenheid	4. Maatschappelijke betrokkenheid
	5. Democratische betrokkenheid	5. Democratische betrokkenheid
C. Maatschappelijke vraagstukken	6. Maatschappelijke vraagstukken	6. Maatschappelijke vraagstukken

Engels

- **Project: "Our School Council: A Mini-Democracy" (Onze Scholierenraad: Een Mini-Democratie)**
 - De leerlingen leren Engelse termen gerelateerd aan democratie (e.g., *vote, election, rule of law, representative, majority, minority*). De docent legt uit hoe de schoolraad werkt en welke rol deze speelt in de school.
 - **Activiteit:** De leerlingen vergelijken de rol van de schoolraad met die van een echt parlement/gemeenteraad. Ze **vergelijken en beoordelen verschillende vormen van inspraak en besluitvorming** (bijv. stemming, consensus, discussie) door mee te denken over hoe de schoolraad beslissingen neemt. Ze bedenken een concreet probleem op school (bijv. te weinig zitplaatsen in de aula, behoefte aan meer sportfaciliteiten) en organiseren een "miniverkiezing" voor een klasvertegenwoordiger die dit punt naar de schoolraad zou kunnen brengen. Ze **communiceren op een respectvolle wijze** tijdens discussies.
 - **Koppeling:** Vergelijken en beoordelen van inspraak en besluitvorming; communiceren op respectvolle wijze; reflecteren op proces en uitkomsten in de schoolomgeving.
- **Role-play: "The Mock Parliament Debate" (Het Nep-Parlementsdebat)**
 - De leerlingen krijgen een basisuitleg over de verdeling van macht in een democratische rechtsstaat (parlement, regering, rechterlijke macht) in eenvoudige Engelse bewoordingen. Ze leren over de rol van de oppositie.
 - **Activiteit:** De klas wordt opgedeeld in "politieke partijen" die elk een standpunt innemen over een schoolgerelateerd onderwerp (bijv. "moet de lestijd worden aangepast?", "welke excursie moeten we dit jaar organiseren?"). Ze houden een gestructureerd debat in het Engels, waarbij ze oefenen met **respectvol communiceren** en luisteren naar elkaars argumenten. Ze moeten expliciet **leren omgaan met de wensen en de stem van de minderheid** door afspraken te maken over hoe de uiteindelijke beslissing wordt genomen en hoe de minderheid wordt gehoord.
 - **Koppeling:** Uitleggen hoe macht is verdeeld (eenvoudig); communiceren op respectvolle wijze; leren omgaan met de stem van de minderheid.

Frans

Projet: "Nos Règles de Classe, Notre Contrat Social" (Onze Klassenregels, Ons Sociaal Contract)

- o De leerlingen leren Franse termen voor regels, besluiten, overleg en verantwoordelijkheid. De docent introduceert het concept van een 'sociaal contract' op een toegankelijke manier.
- o **Activiteit:** De klas gaat samen **klassenregels opstellen** in het Frans. Dit proces omvat brainstormen, discussiëren, voorstellen doen en stemmen. De nadruk ligt op **communiceren op een respectvolle wijze**, zelfs als er meningsverschillen zijn. Ze **leren omgaan met de wensen en de stem van de minderheid** door bijvoorbeeld af te spreken dat de minderheid altijd gehoord wordt, ook al wint hun voorstel niet. Na afloop **reflecteren ze op proces en uitkomsten** van deze besluitvorming: wat ging goed, wat kon beter?
- o **Koppeling:** Communiceren op respectvolle wijze; leren omgaan met wensen van de minderheid; reflecteren op proces en uitkomsten (schoolomgeving); samen klassenregels opstellen.
- **Visite Virtuelle: "Découvrir la Mairie" (De Gemeentehuis Ontdekken - Virtueel)**
 - o De leerlingen krijgen een eenvoudige uitleg over de rol van de gemeente (la mairie) en de burgemeester (le maire/la mairesse) in Frankrijk, en hoe dit zich verhoudt tot hun dagelijks leven. Ze leren Franse termen voor politieke functies en gebouwen.
 - o **Activiteit:** De leerlingen maken een virtuele tour door een Frans gemeentehuis (via websites, 360-video's, of eenvoudige animaties). Ze **vergelijken en beoordelen verschillende vormen van inspraak** die burgers op gemeentelijk niveau kunnen hebben (bijv. inspraakavonden, petitjes, stemmen bij verkiezingen). Ze bespreken in het Frans hoe zij zelf zouden kunnen bijdragen aan besluiten in hun eigen gemeente, zelfs al zijn ze jong. Dit sluit aan bij **excursies die de werking van de democratische rechtsstaat zichtbaar maken**.
 - o **Koppeling:** Vergelijken en beoordelen van inspraak en besluitvorming; uitleggen hoe macht is verdeeld (lokaal niveau); deelnemen aan excursies (virtueel).

Duits

- **Simulation: "Unser Jugendparlament" (Ons Jeugdparlement)**
 - o De leerlingen leren Duitse woordenschat over politiek, overheid (Regierung), parlement (Bundestag) en rechtspraak (Gericht). De docent legt de basisprincipes van de trias politica uit (Gewaltenteilung).
 - o **Activiteit:** De leerlingen **nemen deel aan een educatieve simulatie over bestuur en besluitvorming**. Ze vormen een "jeugdparlement" en krijgen een maatschappelijk probleem voorgelegd dat relevant is voor hun leeftijdsgroep (bijv. "hoe zorgen we voor meer sportfaciliteiten in de buurt?", "hoe kunnen we duurzamer leven op school?"). Ze debatteren in het Duits, komen met voorstellen, en stemmen. Ze oefenen met **respectvol communiceren** en het **leren omgaan met de wensen en de stem van de minderheid**. Na afloop **reflecteren ze op proces en uitkomsten**.
 - o **Koppeling:** Uitleggen hoe macht en invloed zijn verdeeld (vereenvoudigd); deelnemen aan educatieve simulaties; communiceren op respectvolle wijze; leren omgaan met de stem van de minderheid; reflecteren op proces en uitkomsten.
- **Digitale Umfrage: "Meinungsbildung online" (Meningvorming Online)**
 - o De leerlingen verkennen in het Duits hoe digitale tools kunnen worden gebruikt voor standpuntbepaling en democratische processen.
 - o **Activiteit:** De leerlingen voeren een **digitale poll in voor standpuntbepaling** over een relevant schoolonderwerp (bijv. "welke schoolreis moeten we maken?", "welke maaltijden moeten de kantine aanbieden?"). Ze leren hoe ze de vraag neutraal kunnen formuleren en hoe ze de resultaten kunnen presenteren. Ze bespreken de voor- en nadelen van digitale polls voor besluitvorming en **reflecteren op proces en uitkomsten**. Hoe wordt omgegaan met de mening van de minderheid die uit de poll blijkt?
 - o **Koppeling:** Digitale polls inzetten; vergelijken en beoordelen van verschillende vormen van inspraak; reflecteren op proces en uitkomsten (schoolomgeving).

Spaans

- **Visita Virtual: "El Ayuntamiento y la Justicia" (Het Gemeentehuis en de Rechtspraak - Virtueel)**
 - o De leerlingen leren Spaanse termen voor overheid (gobierno), rechtbank (juzgado), parlement (parlamento) en rechter (juez). De docent **legt uit hoe in een democratische rechtsstaat macht en invloed zijn verdeeld** (trias politica).
 - o **Activiteit:** De leerlingen doen een virtuele tour of bekijken video's over een Spaans gemeentehuis en/of rechtbank om te zien hoe deze instellingen eruitzien en wat hun functie is. Ze bespreken in het Spaans welke rol deze instellingen spelen in het handhaven van de rechtsstaat en hoe burgers (ook jonge burgers) hierbij betrokken kunnen zijn. Dit sluit aan bij **excursies die de werking van de democratische rechtsstaat zichtbaar maken**.
- **Elecciones Escolares: "Mi Voto Cuenta" (Mijn Stem Telt)**
 - o De leerlingen leren Spaanse woordenschat rondom verkiezingen (elecciones, votar, candidato, campaña).
 - o **Activiteit:** De klas **organiseert scholierenverkiezingen** voor bijvoorbeeld een klassenvertegenwoordiger of een schoolraad. Leerlingen worden "kandidaten" en presenteren hun ideeën in het Spaans. Er wordt gestemd en de resultaten worden besproken. De leerlingen **leren omgaan met de wensen en de stem van de minderheid** door bijvoorbeeld afspraken te maken over hoe de minderheid in de besluitvorming wordt vertegenwoordigd. Na de verkiezingen **reflecteren ze op proces en uitkomsten** in de schoolomgeving.
 - o **Koppeling:** Organiseren van scholierenverkiezingen; leren omgaan met de wensen van de minderheid; reflecteren op proces en uitkomsten (schoolomgeving).
- **Debate de Clase: "Decisiones en Comunidad" (Besluiten in de Gemeenschap)**
 - o De leerlingen oefenen met respectvol communiceren in het Spaans.
 - o **Activiteit:** De klas debatteert over een actueel thema binnen de school of de directe omgeving (bijv. de inrichting van de pauze, schoolreisbestemming). Leerlingen oefenen met het **communiceren op een respectvolle wijze**, luisteren naar elkaars argumenten en proberen een gezamenlijk standpunt te formuleren. Ze **vergelijken en beoordelen verschillende vormen van inspraak en besluitvorming** (bijv. stemmen, consensus zoeken, experts raadplegen) en bespreken wanneer welke vorm het meest geschikt is.
 - o **Koppeling:** Communiceren op respectvolle wijze; vergelijken en beoordelen van verschillende vormen van inspraak.